

Felalás szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajeár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZOMBAT, 1908. NOVEMBER 28.

NEGVEDIK ÉVFOLYAM. — 274. SZÁM.

Előfizetési táblázat.
 Kassán:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.— „
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy óra . . . 1.20 „
 Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
 Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mitással díjszabás szerint

Gaudeamus igitur . . . !

Kassa, nov. 27.

(—r.) Üdvözljük városunkban a diákkongresszusra egybensereglett magyar főiskolai ifjúságot!

Azzal a büszke örömmel fogadjuk őket, melyet a magyar tudományos élet jövő bajnokainak a látása kelt a bensőnkben. Büszkeségünk nem kevélykedés, örömünk nem elbizakodottság. Mindkettő a reményteljesen fejlődő fiatalság diadalmas erejébe vetett hitünkéből fakad. Olyan jól esik pedig hinni abban, aminek a megvalósulását szívből óhajtjuk.

Magyar tudományos élet! Magyar kultúra! Nem utópiák ezek. Jogos aspirációk, melyekre az évezredek küzdelemben is épen maradt energiánk nagy tömegével váltottunk jogot. El nem fáradtunk az évezredek viaskodásban, mert a vesztett csaták után sem fogyatkozott meg bennünk az a nagy lelkesedés, mely annyiszor vivta ki a győzelem pálmáját. A nagy veresztések csak annál elevenebbé és fürgébbé tették a magyar izmokat, a sorscsapások csak keményebbé és elszántabbá az akaratot.

Meg nem fogyatkozott máig sem az az energia tömeg, mely olyan csodás ellentállást tudott kifejteni egy évezreden át, mely a változó viszonyok dacára is megmaradt a maga intézményalkotó és fenntartó összetételében.

A küzdelmek ma sem szüntek meg, de átalakultak s ma a tudományos élet terén folytatjuk a harcot.

Megváltozott a harc színtere és mások lettek a vivó fegyverek. A tudomány valamennyi ágában, a kulturális eredmények megannyijával kell sikra szállanunk.

A tudományos pálya nem fényűzés többé és a műveltség nem öncél. Társadalmi feladat a tudomány fejlesztése és mindenkinek közkötelessége a művelődés.

A főiskolák az izmosodó tudományosság fenntartó gerincei, — a főiskolai ifjúságban pedig az az élet-erő buzog, mely a jövő fejlődés termő csiráit fakasztja ki.

Hisszük, hogy a diákkongresszusra egybesereglett főiskolai hallgatók valamennyien át vannak hatva hivatásuk és társadalmi helyzetük nagyszerűségétől. Hisszük, hogy az

eszmék tisztázásának a vágya és az egymás megértéséből keletkező ösztartás szükségességének érzete hozta őket össze városunkban.

Reméljük, hogy a kongresszus tárgyalásaiból nem fog hiányozni az a méltóság, amit az ügy nagyszerűsége követel. Reméljük, hogy az eszmék harcában a szenvedélyes meggyőződés csak lovagias megnyilatkozási formákat fog találni.

Bizunk benne, hogy a főiskolai hallgatók gyülekezete nem idegenek sokadalma lesz, hanem az egy magyar haza édes testvéreinek baráti összefüggése. Bizunk benne, hogy ennek a tudata a legellentétebb felfogások élét sem fogja a végtelenségig fokozni, hanem kiegyenlíti azokat olyan bölcs mérséklettel, amilyenre még a fiatalok heves temperamentumát is képessé teszi az őszinte szeretet.

Sokak téves felfogása, hogy az ifjúság nem tud alkotni, csak eszméért hevül és a munkája csak a lelkesedésben merül ki. Az alkotó művészetek terén még tesznek némi engedelményt e felfogásnak, de a gondolatok termelése, eszmék tisztázása szempontjából mereven fenntartják azt. Igaz, hogy a férfikor érettsége és megfontoltsága produkívabbnak látszik a fiatalok munkájánál, — de ne áltassuk magunkat!

A férfi kor alapossága a feldolgozás pontosságában tűnik ki, — míg a hevülékeny fiatalság épen azal dicsekedhetik, hogy fogékonyabb az új eszmék, új irányok iránt s így mindég a haladást szolgálja lobbanékony természetű előretörtető türelmetlenségével.

A diákkongresszusnak nem is az a célja, hogy unalmas részletességgel és száraz kicsinyességgel pergesse le a napirend tárgyait. Legyen üde és mozgékony a viták menete, vegyen észre és tisztázzon eszméket a fürges szem éleslátásával és lüktessen benne az a hév, mely a diákok örökszép dalát szokta átlengeni:

Gaudeamus igitur juvenes dum sumus!

— Kinevezések. A kassai kir. ítélőtábla elnöke *Ecsedy József* homonnai, *Balogh Gyula* edelényi és *Eiselt Emil* kisszebeni kir. járásbírói, továbbá *Harsányi Géza* kassai törvényszéki díjtalan joggyakornokokat díjas joggyakornokokká kinevezte.

Városatyá választások.

A szavazatszedő bizottság.

Eder Ödön polgármester a december hó 8-án tartandó bizottsági tagválasztásra ma tette meg a kellő intézkedéseket. A választás vezetésére a közgyűlés által felkért elnökök mellé, ma osztotta be a szavazatokat szedő tisztikart. Az első kerületben a választás elnöke dr. *Hevessy Károly*, helyetteselnök *Balló Ferenc*. Választási jegyző: *Loosz Dezső* városi aljegyző, helyettes jegyző: *Láng Lajos* tb. aljegyző. Személyazonossági tanúk: *Orosz Károly* és *Posch Pál*. Irnokok: *Takács Imre* és *Papp Béla*. — Az V. kerületben választási elnök *Blancár Béla* dr., helyettes elnök. *Kemény Géza* bizottsági tag. Választási jegyző: *Vukovics Károly* dr. városi aljegyző, h. jegyző: *Gönczy János* tb. aljegyző. Személyazonossági tanúk: *Halász Mihály* és *Kriszt Andor*. Irnokok: *Herczeg Kornél* és *Semsey Géza*. Az I-ső kerület választói a tanácssteremben, az V. kerület választói a polgármesteri hivatalban szavaznak. Mindkét kerületben a szavazás délelőtt 9 órakor kezdődik és délután 4 órakor zárul.

Hebbel-est a színházban.

Mária Magdolna.

— Tragédia 4 felvonásban. —

Mintha a bűnbánó magdalai Mária könnyáztatna, szép arcát látnók, amint a megbocsátó isteni szeretet üdvöt hozó szavát várja, míg az üdvösség hirdetője elgondolkozva rajzol furcsa ábrákat az ut porába . . . „Az vessen követ reá . . .” — hangzik fel az emberfia ajkáról és az elröppenő szavak a könyörület aranyaként fekszenek belé az emberi szívekbe, hogy értékes nehezékei legyenek a gondolatok gyors járásának és megfűszézzék az elhamarkodott ítélet hirtelen iramlását . . .

A szimbólum megkapó erejével hat Hebbel tragédiájának már a címe is. Az a megrázó erő pedig, mely a tragikus fordulatok döbentően gyors egymásutánját fejleszti ki, a cselekmény menetében ugyan csak egy szimbolikus erővonalat rajzol meg, mely Hebbel filozofikus felfogásának mintegy geometriai képletét adja. Hebbel Frigyes, aki a német drámairodalom új irányának a megteremtője és legnagyobb alakja, drámaírói tehetségét sajtóságos életfilozófiájával akarta mélyíteni és megalapozni. É törekvésnek az a felfogás a rugója, hogy a művészet: a realizált filozófia. Filozófiájának pedig az a sarkpontja, hogy a világ: a realizált eszme. Ilyen világnézettel s ezzel a művészi hitvallással egészült ki Hebbel drámaírói talentuma.

A filozofikus drámában valami igen nagy koncepcióju alkotást akart produkálni, de ambíciója kénytelen volt megalkudni, mert belátta, hogy az idő korlátot szab neki. Nem abban a korban élt, mely egy ilyen alkotást hord méhében. Az amiről ő álmodozott, csak rendkívüli időkben szület-hetik meg. Ilyen pedig csak kétszer volt, mióta világ e világ. Szofoklesz és Szekszpir

kora volt az, melyben „az egész világ- és az emberiség állapotának az eszméhez, — t. i. az egész világrendben bennlakozó erkölcsi centrumhoz — való viszonyában” döntő változás állott be. Ott a kereszténységnek diadalmos ébredése, itt a reformációnak a skolasztikus egyházi életbe ékelődése által. „A mai költő ellenben csak a hazafias — nemzeti és a szubjektív — individuális drámára van korlátozva. Azt a világtörténelmi folyamatot kell ábrázolnia, mely napjainkban lezajlik és az emberi nem létező intézményeit, a politikai, vallási- és erkölcsi cseleket nem felforgatnia, de alapjában meg erősítienie”.

Problémáit Hebbel a beteges erkölcsi jelenségekben kereste — mint egy kommentátora mondja — melyekből filozófikus leleményességgel vezette le őket, és hogy szimbolikussá tegye, még jobban élére állította az erkölcsi életjelenségek hibáit.

Különösen Mária Magdolnában lehet észrevenni azt a genialis filozófikus elmélyedést, mely a drámai eseményektől mintegy elvonatkoztatva, a szimbolikus gondolatok képsíkjába vetül. Mária Magdolnában egy az életből vett, igazi történetet dramatizált meg Hebbel. Münchenben tartózkodása idején, egy derék, de szegény asztalosmester házában lakott, kinek leányával benső viszonyt folytatott. A becsületes öreg asztalos tisztességes házára egyszerre nagy csapás zúdult. Fiát lopás miatt börtönbe zárták. Csakhamar leánya titkolt szegénye is a napfényre került. Maga Hebbel elég durván és kegyetlenül bánt a leánnyal, kit el is hagyott.

Az események brutális valósága első sorban nem a témát kereső író tollát hozta mozgásba, hanem a gondolkodó Hebbelnek tárt fel egy új erkölcsi problémát, mely csak mint ilyen került a drámáiról tollára. De Hebbel a dramatizálásban sem arra szorított, hogy csupán élményeiből szerzett impresszióit élenkítse fel és tegye írói leleményességgel erősebbé, hanem a benne támadt erkölcsfilozófiai felfogás kidomborítására fektette a fősúlyt s a drámai cselekményt ennek csak a szubsztrátumául alkotta meg.

Ezért Hebbel drámáiban, így a Mária Magdolnában is, nem a drámai események összefüggése, a mese izgalmas részletei és idegrázó jelleményei kapnak meg, hanem azok a belőlük kiáradó sejtelmes gondolatok, melyek mintegy a rohanó élet vezetékszállai egy egészen más körzetbe juttatják a mi gondolatainkat is. Ámulva látjuk, hogy azok az emberek, akik fölött e tragédia gyilkos villámokat lövellő fergetege vonul el, a vén Antal mester és az ő jámbor felesége, a gyermekei, az egész környezete valami elszakíthatatlan varázskörrel vannak bekerítve, mely könnyörtelenül elzárja előlük a menekvés útját. Az erkölcsi felfogás, a gazdasági viszonyok, a műveltségi állapotok s a társadalmi helyzet mindmeggannyi elszakíthatatlan bilincs, mely kijelöli és meghatározza az egyének helyét, ahonnan a legreménytelenebb fenyegető veszélyek elől sem lehet kitérni. Az emberi társadalom mozgása csak látszólagosan szabad, mert a körülmények determináló ereje tartja béklyóban. És ha az események szazezernyi variációja közül jön egy, mely élesrefent pallósként suhan el az emberek felett, tehetetlenül hullanak le az útjába került fejek. Jaj annak, akit a balsors elér!

Mária Magdolna tegnapi előadása a legteljesebb dicsőretet érdemli meg. Mintaszerű előadás volt, mely zavartalanul juttatta kifejezésre a tragédia mély filozófiáját. Faragó Ödön rendezői talentumát és intelligens érzékét jellemzi, hogy minden szereplőről egyszerre állapíthatjuk meg a kiválóan jó játékot, mert egyöntetű és összevágó együttesben élvezhettük a darabot. Antal mester szerepében maga Faragó nyújtott remek alakítást, Fáti Flóra (Klára) az elbukott leány pszichológiai ábrázolásában volt kitűnő. N. Bodroghy Lina, rövid szerepét szépen játszotta meg. Rácz dr. (Leonard)

realisztikus játéka és jó maszkija elsőrangú volt. Bársony Aladár elég drámai erőt adott Frigyes alakjának. Barics szintén jó volt Károly szerepében. Közönség szép számban volt a színházban és élénk tetszéssel honorálta a jó előadást.

Holländer Árpád.

HIREK.

Keczer Miklós mauzoleuma.

A múlt hét szerdáján helyezték örök nyugalomra Keczer Miklós cs. és kir. kamarás, volt sárosmegyei nagybirtokost, Zsegnye községben emelt családi kápolnában. A temetésen Sárosmegye előkelőségei nagy számmal voltak képviselve, hogy a megyei közéletben egykoron jelentős szerepet vitt férfiú koporsójánál a végső tisztelet adóját lerójják. Az evangélikus egyházkerület részéről megjelent Szentiványi József kissárosi földbirtokos kerületi felügyelő, aki a hallgatóságra mely hatást gyakorló beszédében bucsuztatta el a halottat. Ezután a koporsót, elhelyezték a Keczer Miklós végrendelete szerint ujonnan emelt síremlékbe.

A síremlék külön figyelmet érdemel, ugyanis mint az építészeti egyik szépen sikerült alkotása, úgy is mint egy kassai műépítész műve. A síremléket ugyanis Wirth G. kassai jeles műépítész saját tervei szerint építette. A mauzoleum klasszikus stílusban tartott, kupolás épület, mely szép előlepcsővel bír és vasráccsal határolt alépitményen áll. Kemény trachit kőből készült oszlopai, nemes tagozású párkányai és attikájával, valamint szép tölgyfakapujával bármely nagy város temetőjének díszére válna.

A mauzoleum belseje összhangban áll külsejével. A pompás kis kupola alatt, szemben a bejáratnál, a két különálló emelvényen nyer elhelyezést a két sarkophag, az egyik Keczer Miklós, a másik édesanyja teteméit foglalja magába. A háttér falsíkjában nyert elhelyezést az ősrégi családi cimere. Emeli még az összehatást a padló keramit burkolata és a két, faragással ellátott tölgyfa imaszék. A mauzoleum építője Wirth Gyula kassai műépítész ezzel a sikerült művevel bizonyosságát adta elsőrangú képességeinek. Reméljük is, hogy a közel jövőben értékes tudását Kassa építkezésében is érvényesíteni fogja.

Bohemusz Károly halála. Meghalt az öreg tanító bácsi, miután 40 éves szakadatlan működését kipihente 12 esztendő nyugalommal. Szép kort ért el, 79 éves volt, hogy örök nyugovóra térjen. Sokan vagyunk, akik szeretettel fogunk mindég megemlékezni a jó öreg tanító bácsiról, aki nyájas szóval és atyáskodó szigorral tanított meg bennünket a betűvetés mesterségére. Dicsérjék e sorok is az ő emlékét. Nyugodjék békével!

— A jubileumi kereszt. A hivatalos lap mai száma közli a jubileumi keresztre vonatkozó szabályzatot, a mely megszabja, hogy milyen lesz a kereszt, hogyan kell viselni s kiket illet meg a viselése. A szabályzat szerint a jubileumi udvari keresztet 1908. december 2-dika előtt nem szabad kitűzni. A tulajdonos halála után a kereszt az örökösökre marad.

— Nincs mozgósítás. A budapesti értektársaság tegnapi délelőtti riasztó hírek voltak elterjedve hadtestek mozgósításáról és egyéb háborús készülődésekről. Illetékes helyen felhatalmazás alapján a legnagyobb határozottsággal kijelenthetjük, hogy e híresztelésekből egy szó sem igaz. A délelőtti folyamán e kalandos híresztelések tudomására jutottak Wekerle Sándor dr. miniszterelnöknek is, a ki felkérte Ábrányi Kornél min.

tanácsost, hogy haladéktalanul hivatalosan hozza tudomására a tőzsde elnökségének, hogy a híreszteléseknek semmi alapjuk nincsen és kérje fel egyúttal a tőzsde elnökséget, hogy az üzlet nyugodt menete érdekében ezt az értesítést a tőzsde tagjainak körében is hozza nyilvánosságra. A tőzsde elnöksége a kormányelnök kérelmének nyomában eleget tett s egyúttal hálás köszönetét fejezte ki a miniszterelnöknek értesítéseért.

— Pályázatok szállításra. A kassai kereskedelmi és iparkamara következőket teszi közzhírré: Abauj-Torna vármegye törvényhatósága a központ és a kassai járás szolgabírói hivatala részére az 1909. évben szükséges körülbelül 130 öl búkkhasáb fának versenytárgyalás útján való biztosítására szóbeli nyilvános árverést hirdet, mely 1908. évi december hó 2-án d. e. 11 órakor a vármegyeház kis tanácstermében fog megtartatni. Abauj-Torna vármegye törvényhatósága a központi és járási szolgabírói hivatalban alkalmazott vármegyei szolgaszemélyzet 1909—1910. és 1911. évi egyenruházat szükségletének biztosítása érdekében árlejtést hirdet, mely f. é. december hó 14-én d. u. 4 órakor a vármegyeház kis tanácstermében fog megtartatni. — A csász. és kir. legénységi közérkezési bizottság Eperjesen az eperjesi élelmiszeri gazdaság részére 1909. január 1-től 1909. december hó 31-ig terjedő időre szükséges élelmiszerek szállítása iránt pályázatot hirdet. A szállítási ajánlatok f. é. december hó 7-én d. e. a bizottság előtt Eperjesen fognak tárgyalatni. Mind a három pályázatra nézve a szállítás részletes feltételei a kassai kereskedelmi és iparkamara titkári hivatalában megtekinthetők.

— Megyei bizottsági tagválasztás. Abauj-Torna vármegye törői kerületében e hó 25-én volt megyei bizottsági tagválasztás. Az Ónody László lemondásával megüresedett mandátumot egyhangú választással dr. Vitéz Győző mérai földbirtokos nyerte el.

— Segély a kassai zeneiskolának. A kassai városi zeneiskola ügye a nyáron éles konfliktusra adott alkalmat. A zeneiskolai bizottság zöme az intézetnek komolyabb színvonalra való emelését szerette volna megvalósítani, még pedig egy nagyobb állami segély elnyerése révén. A közgyűlés a segélykérés ügyét magáévá tette, am a tanítási rend szigorításába bele nem ment. A városhoz ma érkezett le a kultuszminiszter leirata, melyben értesíti a város közönségét, hogy az állam Kassa város zeneiskoláját évi 1000 korona segélyben részesíti.

— Három új tanítónői állás. Kassa város iskolaszéke ma délután Eder Ödön polgármester elnöke alatt ülést tart. Ez alkalommal az iskolaszék határozni fog három új tanítónői állás rendszeresítése ügyében. A mai ülésen kihirdetik a pályázatot.

— Lesz-e háború? Egy kassai honvédszázados beszéli baráti körben: Tegnap délelőtti egy térképbe merülve, tereptanulmányt végeztem. Bejön a tisztiszolgám:

— Százados ur, szabad valamit kérdeznem.

— Mi legyen az fiam?
A legényem titokzatos arcot vág és szinte sugva kérdezi:

— Lesz-e háború, százados ur?
— Háború? Hát honnan tudod, hogy háború készül.

— Az istállóban beszéltünk róla.
— Bizony lehet — világosítottam fel a legényt — hanem téged nem visznek, mert tisztiszolga vagy.

— De ha a százados urat lelövik, akkor én is megyek?

— No attól ne félj!

— Nem is félek, csak még azt szeretném tudni, hogy kivel verekszik a magyar.

— Nem verekszik az még senkivel. Most pedig mehetsz.

A legényem kiment a szobából — folytatta az elbeszélést a százados — én az ablakon keresztül láttam, amint egyenesen az istállóba szalad a legfrissebb értesítéssel. Képzelem, mennyi szó esett az nap a háborúról.

— A kis főherceg és a drótszög. Bécsből írják: Frigyes főherceg fiát, ifju Albert főherceget könnyen végzetessé válható bal eset érte. A főherceg szöveget akart belefujni egy gummicsőbe, azonban lélekzés közben a szög a főherceg szájába csuszott s a torján keresztül a belekbe esett. A segítségül hívott orvosok Röntgen-sugarakkal megállapították, hogy a három centiméter hosszú drótszög a vékony bélben tekszik. A vakbél sértetlen maradt. A szöveget másnap operáció nélkül eltávolították a főherceg testéből.

— Halálozás. Szomorú gyász sujtotta Naményi Bela kassai kir. törvényszéki bírót és nejét Maffei Anna urnót. Bela nevű kis fiacskájukat, élete 11-ik hetében elragadta a halál.

— Vetőmag felujtás és vetőmagtermelés. Ismeretes dolog, hogy a Felvidéken a legfontosabb gazdasági növény a burgonya, degenerálódott; az Alföldön eddig a jellegzetes búzatermő vidékeken, a kalászosok sorában termésbeli meddség és néhány új buzabetegség mutatkozik, ami a vetőmag romlására vezethető vissza. De általában a gazdasági termelés egész vonalán szükség van a vetőmag felujtásra és hogy ez eszközölhető legyen, rendszeres állami felügyelet alatt álló vetőmagtermelésre van szükség. Darányi földmívelésügyi miniszter elhatározta, hogy a mezőgazdasági növények termése megfelelő fokozása érdekében a jobb, nemesebb vetőmag terjesztését programjába veszi és az utóbbi évek kedvezőtlen termései folytán még szükségesebbnek mutatózó vetőmagfelujtást állami eszközök igénybevételével teszi lehetővé. Tervben van egy állami vetőmag termelő telep berendezése és a gazdaközönségnek közvetlen részvételével való vetőmag felujtási akció. A miniszter a jövő évi költségvetésben erre a célra 172.000 koronát kér a törvényhozástól. Ez a költségvetési tétel azonban nem vonatkozik a burgonya vetőmag kicserelésére, mely az egész országban rendszeres és nagyobbterületű magtermeléssel folyamatban van. Ugyanis a felvidéki burgonya-vetőmag kicserelésére évek óta megindított akció a jövő évben sem fog szünetelni és a földmívelésügyi miniszter úgy a költségvetésben, mint a kormányzati intézkedésekkel gondoskodott arról, hogy különösen a felvidéken, a hol a burgonya néptáplálék, a vidékenként szinte ehetetlen, jó vetőmaggal mielőbb kicsereltesse.

— Magyar Otthon. Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Részgyógy, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Színház.

— A sasfiók — a kassai színpadon. A kassai Nemzeti Színház legközelebbi premijere, Rostand Edmond *A sasfiók* című drámája lesz, melyet Ábrányi Emil nagy művészettel ültetett magyar nyelvre. Ábrányi fordításában teljesen érvényesül a költői mű eredeti szépsége, elannyira, hogy a fordítást ihletett költői munkának veszik, mely stílusának szárnyaló erejével és technikájának könnyedségével egy színvonalra állítható Rostand francia eredetű művével. A

kassai Nemzeti Színház társulata már hetek óta foglalkozik *A sasfiók* előkészületeivel. Most már a színpadon próbálnak a lüktető, színes cselekményű darabból, mely kivétel nélkül minden szereplőt lelkesen ambicionál. Komjáthy, aki Rostand Cyránóját a fővárosi színpadokat is tulszárnyaló gondossággal hozta színre, *A sasfiók* előadását szintén tartós és értékes színpadi siker központjára akarja tenni. A bemutató előadás külső kiállítására is nagy gondot fordít. A főszerepet *Élty* Emilia játssza, a próbák után ítélve nagy sikere lesz a talentumos művésznőnek.

Színházi műsor:

Csütörtök: *Mária Magdolna*. Dráma.

Péntek: másodszor, *Mária Magdolna*.

Szombat: *Hajduk hadnagya*. Daljáték.

Vasárnap: délután *A bányamester*, operette, — este *A vén bakancsos és fia a huszár*, népszínmű.

Hétfőn: *Nóra*. Színmű.

Kedd: *Sabinnők elrablása*. Vigjáték.

Szerda: *A vasgyáros*. Színmű.

Csütörtök: *Tatárjárás*. Operette.

Pénteken: *Makrancos hölgyek*. (Lipistrala) Operette.

Szombaton: *A sasfiók*. Verses dráma.

Vasárnap: d. u. *A fuzsitos kisasszony*, este *A sasfiók*.

Hétfőn: *A sasfiók*. (L'Aiglou.)

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 27.

A képviselőház mai ülését *Justh* Gyula 10 órakor nyitotta meg.

Üres padsorok előtt *Sziklay* Ottó beszélt elsőnek. Polemizált a nemzetiségiekkel, vakmerőségnek tartja, hogy a magyar parlamentben így mernek beszélni.

Modrusán Gusztáv horvátul beszél, *Bredicianu* Coriolán személyes megtámadtatás címén szólal fel, majd *Maczky* Emil rövid beszéd után *Thorotzkay* Viktor báró balpárti mondott hosszabb beszédet. Nem fogadja el a költségvetést, mert nincs arányban az ország teherviselési képességével. A földadó más alapokra való fektetését kívánja. Meg kell erősíteni a parasztszályt. A külföldön élő magyar birtokosokat és azokat, akik a magyar honosságot nem akarják megszerezni, kétszeres, sőt háromszoros adóval kell sújtani. Sürgeti a parcelázást és a kötött birtokok feloldását, végül a nemzetiségi kérdéstről beszél.

Mazuranics Bogoszláv és *Bribiscevic* Szvetozár horvát felszólalásai után a költségvetést általánosságban elfogadták.

Szünet után átérték a részletes tárgyalásra. *Szmrecsányi* György jegyző olvassa az udvartartásról szóló részt. Nagy György nem fogadja el a tételt, mert nincs részletezve. Különben is a budai várban még most is németül beszélnek a tisztviselők, a gödöllői kastélyon pedig most is ott van a kétféjű sas.

Buzáth Ferenc a tétel elfogadását kéri, majd a vita folytatását a délutáni ülésre halasztották.

Ezután kisorsolták *Ertl* János ügyében az öszseférhetetlenségi jury tagjait, akik az esküt letették, majd az ülés 2 órakor véget ért.

A főrendiház ülése.

Budapest, nov. 27.

A főrendiház ma délelőtt 11 órakor gróf *Dessenffy* Aurél elnöklete alatt ülést tartott.

Az elnöki előterjesztések során elnök bejelentette *Latkóczy* Imre lemondását, de nem parentálta el. Jelentette továbbá, hogy *Vaszary* Kolos hercegprímás meghívta a főrendiházat a császári jubileum alkalmából december 2-án tartandó ünnepi misére. *Wekerle* Sándor miniszterelnök előterjesztésére a főrendiház elhatározta, hogy hálájának és szerencsekívánatainak jegyzőkönyvben ad kifejezést. Ezután vita nélkül elfogadták a képviselőház által megszavazott javaslatokat, majd az ülés 1 órakor véget ért.

Háborus hírek.

London, nov. 27.

Meussdorf-Ponilly gróf osztrák-magyar nagykövet ma hosszasan tanácskozott *Grey* külügyi államtitkárral.

Konstantinápoly, nov. 27.

Pallavicini gróf osztrák-magyar nagykövet ma tette meg az utolsó előterjesztést a portának a bojkott ügyében. Ha ezt sem veszik figyelembe, úgy elutazik. Ennek azonban mindaddig nem lesz kellő hatása, míg a bojkottot Anglia támogatja.

Belgrád, nov. 27.

Ma két zászlóalj indult a novibazári szandzsákba a garázdálkodó szerb bandák megfékezésére.

A herceg csalója.

Budapest, nov. 27.

A rendőrség ma letartóztatta *Kis-teleki* Izsó okmányszerzőt, aki *Cantacuzene* herceget több ezer korona erejéig becsapta.

Baleset a sinek mentén.

Komárom, nov. 27.

A felsőgallai állomás közelében a gyorsvonat a sinek mentén haladó két munkást darabokra tépett, a harmadik munkást úgy ütötte el, hogy a lábát amputálni kell.

Olasz diákok tüntetése.

Róma, nov. 27.

A római lapok egyhangulag elítélik az olasz diákok tüntetését a nagykövetségek előtt. Kérik a diákságot, hogy a vendégjogot tartsák tiszteltben.

Kassai Nemzeti Színház.

1908. november hó 27-én (páratlan)

másodszor:

Mária Magdolna.

Szomorujáték 4 felvonásban. Irta Hebbel F. Fordította: Márfy Károly.

SZEMÉLYEK:

Antal, mester	— — — —	Faragó Ödön
Teréz, a felesége	— — — —	N. Bodroghy Lina
Klára) gyermekeik	— — — —	Fáy Flóra
Károly)	— — — —	Baries Gyula
Leonhard	— — — —	Dr. Rácz Ede
Wolfram, kereskedő	— — — —	Serfőzy Gy.
Frigyes, sekretárius	— — — —	Bársony A.
Ádám, törvényszolga	— — — —	Matolcsi Béla
Másik törvényszolga	— — — —	Buda
Egy fiu	— — — —	Szabó Sándor

— Cim a kiadóhivatalban. —

Szatócsok

mellékkeresetre, minden lökebefektetés nélkül szert tehetnek. — Közelebbi adatokkal szolgál a „Napló” kiadóhivatala **Kossuth Lajos-utca 16.**

KASSAI NÉPBANK R.-T.
Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)
 foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.

Elfogad betéteket betétkönyveeskékre és chequeszámlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. — Folyósámla hitelt engedélyez fedezet alapján. — Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. — Szelvényeket díjtalanul vált be.

Felvilágosítások készséggel adatnak.

ELSŐ KASSAI
KERESKEDELMI HITELTUDÓSÍTÓ IRODA
 GEIGER HENRIK Kassa, Deák Ferenc-utca 11 sz.

Beszerez mindennemű információt kereskedelmi, magán és házassági ügyekben az összes világrészekből.
 Megbízások a leggyorsabban és legnagyobb diszkrétíóval intézettek el.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA
 SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.
 Telefon: 78. KASSA Alapítattott 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:
KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SÖTET BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.
 Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e sörfözde söre méretik ki.

o o o LELKIISMERETES MUNKA. o o o

STEINER ADOLF ÉS TSA
 csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körút 6. sz.
 Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.
 Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője.

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

Hirdetések felvétetnek a kiadóban

Murányi József kiadó.

SZULTÁN

nagyon kellemes, tiszta ízű, szén-savban gazdag, lithion-tartalmu ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Lithium tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyag-bajok esetében, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

Hugyhajtó és huyoldó!

SZULTÁN

Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda:

EPERJES.

Igazgatóság: **BUDAPEST.**

IV., Ferenc József-rakpart 22. sz.

Kapható Kassán minden ásványvíz-kereskedésben és vendéglőben.

A januárban előléptetett vagy a honvédséghez áthelyezett tartalékos tiszt urak FÉLARON szerezhetik be egyenruhájukat

LICHTIG LIPÓTNÁL
 Kassa fő-utca 103.
 Közös egyenruhakat átcsereél honvédségi egyenruhákért.

Makulatura papir

kicsiben és nagyban
 jutányos áron kapható

a „NAPLÓ” kiadóhivatalában Kassán,
 Kossuth L. J. 16. (Bejérat a Fazekas-utcaérol.)

Látható írásu ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minisiterium 4965. eln. szám alatt az állami tanintézeteknek ajánlva.

1906. Milanói nemzetközi kiállítás legmagasabb kitüntetés Grand Prix!

A látható írásu ADLER írógép elismerve az írógépek remeke! Azon előnyök, melyek más írógépeken egyenkint észlelhetők, itt egyesítve vannak!

Látható írás!
 Legnagyobb átütési írógép!
 Tiszta acélszerkezet!
 Eddig nem ért gyorsaságl Rendkívül egyszerű kezelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a legtartósabb írógép!

Magyarországi vezérképviselő **John Rezső**

Budapest, VI. Teréz-körút 22.
 Prospektus, írásmlnta ingyen és bérmentve

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.